

Samling af Afgørelser

RETTENS DOM (Syvende Afdeling)

14. juni 2012*

»Miljø — forordning (EF) nr. 1367/2006 — medlemsstaternes forpligtelse til at beskytte og forbedre luftkvaliteten — midlertidig undtagelse meddelt en medlemsstat — anmodning om intern prøvelse — afslag — individuel foranstaltning — gyldighed — Århuskonventionen«

I sag T-396/09,

Vereniging Milieudefensie, Amsterdam (Nederlandene),

Stichting Stop Luchtverontreiniging Utrecht, Utrecht (Nederlandene),

ved advocat A. van den Biesen,

sagsøgere,

mod

Europa-Kommissionen, først ved P. Oliver, W. Roels og A. Alcover San Pedro, derefter ved P. Oliver, A. Alcover San Pedro og E. Manhaeve, og endelig ved P. Oliver, A. Alcover San Pedro og B. Burggraaf, som befuldmægtigede,

sagsøgt,

støttet af:

Kongeriget Nederlandene ved C. Wissels, Y. de Vries, J. Langer og M. de Ree, som befuldmægtigede,

af

Europa-Parlamentet, først ved L. Visaggio og A. Baas, derefter ved L. Visaggio og G. Corstens, som befuldmægtigede,

og af

Rådet for Den Europæiske Union ved M. Moore og F. Naert, som befuldmægtigede,

intervenienter,

* Processprog: nederlandsk.

angående en påstand om annullation af Kommissionens beslutning K(2009) 6121 af 28. juli 2009, hvorved Kommissionen afviste sagsøgernes anmodning om at foretage prøvelse af sin beslutning K(2009) 2560 endelig af 7. april 2009, hvorved Kongeriget Nederlandene blev meddelt en midlertidig undtagelse med hensyn til forpligtelserne i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/50/EF af 21. maj 2008 om luftkvaliteten og renere luft i Europa (EUT L 152, s. 1),

har

RETTEN (Syvende Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, A. Dittrich, og dommerne I. Wiszniewska-Białecka (refererende dommer) og M. Prek,

justitssekretær: fuldmægtig N. Rosner,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 13. september 2011,

afsagt følgende

Dom

Sagens baggrund

- 1 Sagsøgerne er dels Verening Milieudefensie, der er en sammenslutning i henhold til nederlandsk ret med hjemsted i Amsterdam (Nederlandene), der har til formål at beskytte miljøet og forbedre luftkvaliteten i Nederlandene, dels Stichting Stop Luchtverontreiniging Utrecht, der er en fond i henhold til nederlandsk ret med hjemsted i Utrecht (Nederlandene), der beskæftiger sig med bekæmpelse af luftforureningen i Utrecht-regionen.
- 2 Den 15. juli 2008 gav Kongeriget Nederlandene i overensstemmelse med artikel 22 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/50/EF af 21. maj 2008 om luftkvaliteten og renere luft i Europa (EUT L 152, s. 1) Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber meddelelse om udsættelse af den fastsatte frist for at nå den årlige grænseværdi for nitrogenoxid i ni zoner og om undtagelse fra forpligtelsen til at anvende de fastsatte daglige og årlige grænseværdier for partikler, der passerer gennem en størrelsesselektiv si med 50% effektiv afskæring ved 10 µm aerodynamisk diameter (herefter »PM₁₀«).
- 3 Den 7. april 2009 vedtog Kommissionen beslutning K(2009) 2560 endelig (herefter »beslutningen af 7. april 2009«).
- 4 Artikel 1 i beslutningen af 7. april 2009 lyder således:

»1. Der gøres ikke indsigelse mod udsættelsen af fristen for at nå den årlige grænseværdi for nitrogenoxid, der er fastsat i bilag XI til direktiv 2008/50 i zonerne nr. 1-8, der er anført i bilaget til denne beslutning. Udsættelsen gælder indtil den 31. december 2014.

2. Der gøres ikke indsigelse mod udsættelsen af fristen for at nå den årlige grænseværdi for nitrogenoxid i zone 9, der er anført i bilaget til denne beslutning, for så vidt som den nationale plan vedrørende luftkvalitet, [Nationale Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit] (NSL), og den pågældende regionale plan vedtages på en måde, så det sikres, at den årlige grænseværdi for nitrogenoxid overholdes den 31. december 2012 [...]«
- 5 Artikel 2 i beslutningen af 7. april 2009 bestemmer:

»Der gøres ikke indsigelse mod undtagelserne [...] fra forpligtelsen til at anvende de grænseværdier for PM₁₀, der er fastsat i bilag XI til direktiv 2008/50/EF [...]«

Undtagelsen gælder indtil den 10. juni 2011.«

- 6 I artikel 3 i beslutningen af 7. april 2009 bestemmes, at Kongeriget Nederlandene meddeler Kommissionen visse oplysninger vedrørende de i direktiv 2008/50 fastsatte grænseværdier.
- 7 Ved skrivelse af 18. maj 2009 indgav sagsøgerne på grundlag af artikel 10, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1367/2006 af 6. september 2006 om anvendelse af Århuskonventionens bestemmelser om adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i beslutningsprocesser samt adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet på Fællesskabets institutioner og organer (EUT L 264, s. 13) en anmodning til Kommissionen om intern prøvelse af beslutningen af 7. april 2009.
- 8 Ved beslutning K(2009) 6121 af 28. juli 2009 (herefter »den anfægtede beslutning«) afviste Kommissionen den af sagsøgerne fremsatte anmodning om intern prøvelse. Kommissionen anførte:

»De anmoder om en fornyet prøvelse af beslutningen af 7. april 2009 med den begrundelse, at Nederlandene ikke opfylder betingelserne i artikel 22 i direktiv 2008/50/EF, og at Kommissionen følgelig burde have gjort indsigelser mod anmodningen om udsættelse af fristen for at nå de grænseværdier, der er fastsat for [nitrogendioxid], og om undtagelse fra forpligtelsen til at anvende de grænseværdier, der er fastsat for PM₁₀.

[...]

Det fremgår af artikel 10, sammenholdt med definitionen på en »forvaltningsakt« i artikel 2, stk. 1, litra g), i forordning nr. 1367/2006, at en anmodning om intern prøvelse kun kan indgives til prøvelse af en individuel foranstaltning i henhold til miljølovgivningen, der træffes af en fællesskabsinstitution eller et fællesskabsorgan, og som har bindende og eksterne virkninger.

Uden at tage stilling til spørgsmålet om, hvorvidt de øvrige betingelser for at antage anmodningen til realitetsbehandling i afsnit IV i forordning nr. 1367/2006 er opfyldt, er det Kommissionens opfattelse, at beslutningen af 7. april 2009 ikke er en individuel foranstaltning.

Kommissionen forstår Deres anmodning således, at det er Deres opfattelse, at beslutningen udgør en individuel forvaltningsakt (en beslutning), navnlig for så vidt som den er rettet til en enkelt navngiven medlemsstat [...]

En beslutning rettet til en specifik medlemsstat kan imidlertid udgøre en almengyldig foranstaltning, hvis den har til formål at godkende foranstaltninger, der finder anvendelse på en eller flere persongrupper, der er defineret generelt og abstrakt.

Der findes en retspraksis, hvorefter undtagelser til en specifik almindelig ordning, som Kommissionen har tilladt ved beslutninger, som bekræfter disse i henhold til et specifikt direktiv, har samme juridiske status som selve direktivet, såfremt disse beslutninger, der er truffet af Kommissionen, i abstrakte vendinger retter sig til ikke nærmere specificerede personer og finder anvendelse på objektivt bestemte situationer. I sådanne tilfælde skal beslutningerne (selv om de benævnes beslutninger) anses for at være almengyldige foranstaltninger. Jf. Rettens kendelse af 16. februar 2005 (sag T-142/03, Fost Plus VZW mod Kommissionen, Sml. II, s. 589, præmis 47 og den deri nævnte retspraksis).

I lyset af anvendelsesområdet og betingelserne for undtagelsen i artikel 22 i direktiv 2008/50/EF er det Kommissionens opfattelse, at den vedrører en anvendelse på en objektivt bestemt situation, som har retsvirkninger for persongrupper, der er defineret generelt og abstrakt. Følgelig skal beslutninger, der er vedtages på grundlag af artikel 22 i direktiv 2008/50/EF, anses for at være »undtagelser til en almindelig ordning« som omhandlet i ovennævnte retspraksis, og disse beslutninger har herefter samme almengyldige rækkevidde som nævnte direktiv.

I øvrigt bemærkes, at anvendelsen af artikel 22 i direktiv 2008/50/EF forudsætter, at medlemsstaten har fastsat en luftkvalitetsplan for de zoner eller bymæssige områder, hvor udsættelsen af fristen og undtagelsen skal finde anvendelse. Denne plan foreskriver vedtagelse og gennemførelse af foranstaltninger, som finder anvendelse på ikke nærmere specificerede personer i objektivt bestemte situationer. Beslutningen i henhold til artikel 22 i direktiv 2008/50/EF, hvorved Kommissionen ikke gjorde indsigelse mod Nederlandenes meddelelse, er baseret på den af denne medlemsstat fremsendte luftkvalitetsplan.

Henset til det ovenfor anførte er Kommissionen af den opfattelse, at Deres anmodning om intern prøvelse ikke vedrører en administrativ foranstaltning som omhandlet i artikel 2, stk. 1, litra g), i forordning nr. 1367/2006. Følgelig afviser Kommissionen Deres anmodning [...]

Retsforhandlingerne og parternes påstande

- 9 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 6. oktober 2009 har sagsøgerne anlagt denne sag.
- 10 Ved særskilt dokument indleveret til Rettens Justitskontor den 19. oktober 2009 indgav sagsøgerne en begæring om foreløbige forholdsregler, hvori de i det væsentlige nedlagde påstand om, at Rettens præsident udsatte gennemførelsen af den anfægtede beslutning, indtil Retten traf afgørelse i hovedsagen, eller indtil Kommissionen vedtog en ny beslutning vedrørende anmodningen om intern prøvelse.
- 11 Ved kendelse af 17. december 2009 afviste Rettens præsident begæringen om foreløbige forholdsregler. Afgørelsen om sagsomkostninger blev udsat.
- 12 Ved processkrifter indleveret til Rettens Justitskontor henholdsvis den 14., 15. og 26. januar 2010 har Europa-Parlamentet, Kongeriget Nederlandene og Rådet for Den Europæiske Union fremsat begæring om tilladelse til at intervenere i den foreliggende sag til støtte for Kommissionens påstande. Disse begæring blev imødekommet ved kendelse afsagt af formanden for Rettens Første Afdeling den 11. marts 2010. Parlamentet, Kongeriget Nederlandene og Rådet har indgivet interventionsindlæg den 28. maj 2010. Kommissionen og sagsøgerne har afgivet deres bemærkninger til disse indlæg henholdsvis den 15. og den 19. juli 2010.
- 13 Da sammensætningen af Rettens afdelinger er blevet ændret, er den refererende dommer blevet tilknyttet Syvende Afdeling, og den foreliggende sag er følgelig blevet henvist til denne afdeling.
- 14 På grundlag af den refererende dommers rapport har Retten (Syvende Afdeling) besluttet at indlede den mundtlige forhandling.
- 15 Parterne har afgivet mundtlige indlæg og besvaret Rettens mundtlige spørgsmål under retsmødet den 13. september 2011.
- 16 Sagsøgerne har nedlagt følgende påstande:
 - Den anfægtede beslutning annulleres.
 - Kommissionen tilpligtes inden for en af Retten fastsat frist at træffe afgørelse vedrørende realiteten om anmodningen om intern prøvelse.
 - Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.
- 17 Kommissionen har, støttet af Kongeriget Nederlandene, Parlamentet og Rådet, nedlagt følgende påstande:
 - Frifindelse.

— Sagsøgerne tilpligtes at betale sagens omkostninger.

Retlige bemærkninger

Om kravet om pålæg

- 18 Hvad angår kravet om pålæg, der er indeholdt i sagsøgernes anden påstand, hvorefter Retten skal tilpligte Kommissionen at træffe afgørelse vedrørende anmodningen om intern prøvelse inden for en fastsat frist, bemærkes, at den kompetence, som Unionens retsinstanser råder over i annulationssøgsmål, ifølge fast retspraksis begrænser sig til en prøvelse af den anfægtede retsakts lovlighed, og at det ikke tilkommer Retten under udøvelsen af dens kompetence at meddele EU-institutionerne påbud (Domstolens dom af 8.7.1999, sag C-5/93 P, DSM mod Kommissionen, Sml. I, s. 4695, præmis 36, og Rettens dom af 24.2.2000, sag T-145/98, ADT Projekt mod Kommissionen, Sml. II, s. 387, præmis 83). Det tilkommer således den berørte institution i henhold til artikel 266 TEUF at træffe de foranstaltninger, der er nødvendige for gennemførelsen af en dom om annulation (Rettens dom af 27.1.1998, sag T-67/94, Ladbroke Racing mod Kommissionen, Sml. II, s. 1, præmis 200, og af 29.9.2009, forenede sager T-225/07 og T-364/07, Thomson Sales Europe mod Kommissionen, ikke trykt i Samling af Afgørelser, præmis 221).
- 19 Heraf følger, at sagsøgernes anden påstand skal forkastes.

Om påstanden om annulation

- 20 Sagsøgerne har til støtte for deres annulationspåstand fremsat to anbringender. Principalt har sagsøgerne gjort gældende, at Kommissionen fejlagtigt afviste deres anmodning om intern prøvelse af beslutningen af 7. april 2009 med den begrundelse, at der var tale om en almenyldig foranstaltning. Dette anbringende må fortolkes således, at det i det væsentlige vedrører en tilsidesættelse af artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 1367/2006, sammenholdt med samme forordnings artikel 2, stk. 1, litra g).
- 21 Subsidiært har sagsøgerne gjort gældende, at det, såfremt det første anbringende forkastes, må antages, at artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 1367/2006 ved at begrænse begrebet »handlinger« i artikel 9, stk. 3, i konventionen om adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i beslutningsprocesser samt adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet, undertegnet i Århus den 25. juni 1998 (herefter »Århuskonventionen«), til kun at omfatte »forvaltningsakt[er]«, der desuden er defineret i samme forordnings artikel 2, stk. 1, litra g), som værende »enhver individuel foranstaltning«, er i strid med den nævnte bestemmelse i Århuskonventionen.

Det første anbringende vedrørende tilsidesættelse af artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 1367/2006, sammenholdt med samme forordnings artikel 2, stk. 1, litra g)

- 22 Sagsøgerne har med dette principale anbringende nærmere bestemt gjort gældende, at Kommissionen ved at afvise deres anmodning om intern prøvelse af beslutningen af 7. april 2009 har tilsidesat artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 1367/2006.
- 23 Ifølge artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 1367/2006 kan enhver ikke-statslig organisation, der opfylder kriterierne i forordningens artikel 11, indgive anmodning om intern prøvelse til den EU-institution, som har udstedt en forvaltningsakt i henhold til miljølovgivningen. Begrebet forvaltningsakt som omhandlet i denne bestemmelse er defineret i artikel 2, stk. 1, litra g), i forordning nr. 1367/2006 som en individuel foranstaltning, der i henhold til miljølovgivningen træffes af en EU-institution, og som har bindende og ekstern virkning.
- 24 I det foreliggende tilfælde afviste Kommissionen den af sagsøgerne fremsatte anmodning om intern prøvelse af beslutningen af 7. april 2009 med den begrundelse, at denne beslutning ikke var en individuel foranstaltning, hvorfor anmodningen om intern prøvelse ikke vedrørte en forvaltningsakt som omhandlet i artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 1367/2006. Sagsøgerne har bestridt denne vurdering og gjort gældende, at beslutningen af 7. april 2009 er en individuel foranstaltning.

- 25 Med henblik på at afgøre, om Kommissionen med rette antog, at den af sagsøgerne fremsatte anmodning om intern prøvelse ikke var omfattet af betingelserne i artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 1367/2006, må det derfor undersøges, om beslutningen af 7. april 2009 er en individuel foranstaltning som omhandlet i artikel 2, stk. 1, litra g), i forordning nr. 1367/2006.
- 26 Ifølge retspraksis bør Unionens retsinstanser med henblik på at fastslå rækkevidden af en retsakt, ikke stille sig tilfreds med den officielle benævnelse af en retsakt, men skal i første omgang tage hensyn til dens formål og indhold (jf. i denne retning Domstolens dom af 14.12.1962, forenede sager 16/62 og 17/62, Confédération nationale des producteurs de fruits et légumes m.fl. mod Rådet, Sml. 1954-1964, s. 359, org.ref.: Rec. s. 901, 918). En beslutning, der har en medlemsstat som adressat, er således en almenyldig retsakt, hvis den vedrører objektivt fastlagte situationer og har retsvirkning over for generelt og abstrakt afgrænsede personkredse (jf. i denne retning Domstolens kendelse af 8.4.2008, sag C-503/07 P, Saint-Gobain Glass Deutschland mod Kommissionen, Sml. I, s. 2217, præmis 71).
- 27 I tilfælde, hvor en retsakt indeholder begrænsninger eller fravigelser af tidsmæssig karakter eller med hensyn til den geografiske rækkevidde, indgår disse desuden som et led i de pågældende bestemmelser som helhed og er dermed omfattet af deres generelle karakter, medmindre der foreligger magtfordrejning (Domstolens dom af 29.6.1993, sag C-298/89, Gibraltar mod Rådet, Sml. I, s. 3605, præmis 18; Rettens kendelse af 12.3.2007, sag T-417/04, Regione Autonoma Friuli-Venezia Giulia mod Kommissionen, Sml. II, s. 641, præmis 49, og Rettens dom af 1.7.2008, sag T-37/04, Região autónoma dos Açores mod Rådet, ikke trykt i Samling af Afgørelser, præmis 33).
- 28 Unionens retsinstanser har endelig fastslået, at undtagelser fra den almindelige ordning, der blev indført ved bekræftelsesbeslutninger, som Kommissionen vedtog i henhold til en bestemmelse i et direktiv, havde samme generelle karakter som direktivet, idet de i abstrakte vendinger rettede sig til ikke nærmere specificerede grupper af personer og fandt anvendelse på objektivt bestemte situationer (jf. Rettens kendelse af 16.2.2005, sag T-142/03, Fost Plus mod Kommissionen, Sml. II, s. 589 (herefter »Fost Plus-kendelsen«), præmis 47 og den deri nævnte retspraksis).
- 29 I det foreliggende tilfælde bemærkes for det første, at direktiv 2008/50 er en almenyldig retsakt, for så vidt som det i abstrakte og objektive vendinger fastsætter en generel ordning vedrørende vurdering og begrænsning af emissioner af forurenende stoffer.
- 30 For det andet indeholder artikel 22 en mulighed for medlemsstaterne for midlertidigt at fravige forpligtelsen til at overholde de grænseværdier, der er fastsat i dette direktiv, under forudsætning af, at visse betingelser overholdes og under Kommissionens kontrol. Denne artikel har følgende ordlyd:

»1. Hvis overholdelse af grænseværdierne for nitrogenoxid [...] i en given zone eller et givet bymæssigt område ikke kan opnås inden for fristerne i bilag XI, kan en medlemsstat udsætte disse frister med højst fem år for den pågældende zone eller det pågældende bymæssige område, på betingelse af, at der opstilles en luftkvalitetsplan i overensstemmelse med artikel 23 for den zone eller det bymæssige område, udsættelsesperioden skulle gælde for; en sådan luftkvalitetsplan skal suppleres med [...] oplysninger [...] over de pågældende forurenende stoffer, og påvise, hvordan grænseværdierne nås inden den nye frist.

2. Hvis overholdelse af grænseværdierne for PM₁₀ som anført i bilag XI i en given zone eller et givet bymæssigt område ikke kan opnås på grund af lokalitetsspecifikke spredningsegenskaber, ugunstige klimaforhold eller grænseoverskridende bidrag, fritages medlemsstaten fra forpligtelsen til at anvende de pågældende grænseværdier indtil den 11. juni 2011, forudsat at betingelserne i stk. 1 opfyldes, og at medlemsstaten godtgør, at der på nationalt, regionalt og lokalt plan er truffet alle hensigtsmæssige foranstaltninger for at overholde fristerne.

3. Når en medlemsstat anvender stk. 1 eller 2, sikrer den, at grænseværdien for hvert forurenende stof ikke overskrides med mere end den højeste tolerancemargen, der er fastsat i bilag XI for hvert af de forurenende stoffer.

4. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen, hvor stk. 1 eller 2 efter deres opfattelse finder anvendelse, og fremsender de i stk. 1 omhandlede luftkvalitetsplaner, herunder alle relevante oplysninger, som er nødvendige for, at Kommissionen kan vurdere, hvorvidt de pågældende betingelser er opfyldt. Ved vurderingen tager Kommissionen hensyn til forventede virkninger på luftkvaliteten i medlemsstaterne, på nuværende tidspunkt og i fremtiden, forventede virkninger af foranstaltninger, som er truffet af medlemsstaterne og Fællesskabet samt forventede virkninger af nuværende [...]foranstaltninger og planlagte [...]foranstaltninger, som Kommissionen vil stille forslag om.

Hvis Kommissionen ikke har gjort indsigelser inden ni måneder efter modtagelsen af den pågældende meddelelse, anses de relevante betingelser for anvendelse af stk. 1 eller 2 for at være opfyldt.

Hvis der gøres indsigelse, kan Kommissionen anmode medlemsstaterne om at tilpasse eller forelægge nye luftkvalitetsplaner.«

- 31 For det tredje gjorde Kommissionen i beslutningen af 7. april 2009, der blev vedtaget i medfør af artikel 22, stk. 4, i direktiv 2008/50 efter meddelelse fra Kongeriget Nederlandene, ingen indsigelser mod udsættelsen af den fastsatte frist for at nå de grænseværdier, der er fastsat for nitrogen dioxide i zonerne nr. 1-8 og mod undtagelsen fra forpligtelsen til at anvende de grænseværdier, der er fastsat for PM₁₀. For så vidt angår udsættelsen af fristen for at nå de grænseværdier, der er fastsat for nitrogen dioxide i zone nr. 9, blev der ikke gjort indsigelser under forudsætning af, at NSL og den pågældende regionale plan blev tilpasset. Denne beslutning har virkninger for luftkvaliteten i visse zoner i Nederlandene samt for alle de personer, som befinder sig her.
- 32 Beslutningen af 7. april 2009, der blev vedtaget af Kommissionen i medfør af artikel 22, stk. 4, i direktiv 2008/50, udgør således en undtagelse fra den almindelige ordning, der er fastsat ved direktiv 2008/50, og er i lighed med direktivet almengyldig, idet den i abstrakte vendinger retter sig til ikke nærmere specificerede grupper af personer, og idet den finder anvendelse på objektive bestemte situationer.
- 33 Afgørelsen i Fost Plus-kendelsen, nævnt i præmis 28 ovenfor, kan således overføres på det foreliggende tilfælde. For det første fastsætter såvel direktiv 2008/50 som Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/62/EF af 20. december 1994 om emballage og emballageaffald (EFT L 365, s. 10), som blev omhandlet i Fost Plus-kendelsen, nævnt i præmis 28 ovenfor, i abstrakte og objektive vendinger en generel ordning vedrørende henholdsvis bekæmpelse af luftforurening og genanvendelse af emballage og emballageaffald. Dernæst tillader artikel 22 i direktiv 2008/50 i lighed med artikel 6, stk. 6, i direktiv 94/62 medlemsstaterne at gøre undtagelser til den i dette direktiv fastsatte generelle ordning, på visse betingelser og under Kommissionens kontrol. Endelig har de beslutninger, som Kommissionen træffer i henhold til artikel 22 i direktiv 2008/50, ligesom de bekræftelsesbeslutninger, som Kommissionen træffer i henhold til artikel 6, stk. 6, i direktiv 94/62, samme generelle karakter som direktivet, idet de i abstrakte vendinger retter sig til ikke nærmere specificerede grupper af personer og finder anvendelse på objektive bestemte situationer.
- 34 Følgelig skal det fastslås, at beslutningen af 7. april 2009 udgør en almengyldig foranstaltning, der ikke kan anses for at være en forvaltningsakt som omhandlet i artikel 2, stk. 1, litra g), i forordning nr. 1367/2006.
- 35 Denne konklusion ændres ikke af sagsøgernes argumenter.
- 36 Hvad for det første angår sagsøgernes argumenter til støtte for, at beslutningen af 7. april 2009 skulle være en individuel foranstaltning, bemærkes indledningsvis, at den omstændighed, at denne beslutning er rettet til Kongeriget Nederlandene, ikke er afgørende med henblik på at fastlægge dens rækkevidde, henset til den ovenfor i præmis 26-28 nævnte retspraksis. Det er nemlig blevet fastslået, at en beslutning, der havde en enkelt medlemsstat som adressat, var en almengyldig retsakt (kendelsen i sagen Saint-Gobain Glass Deutschland mod Kommissionen, nævnt i præmis 26, præmis 71). Desuden

er Domstolens dom af 20. marts 2003 i sagen Danmark mod Kommissionen (sag C-3/00, Sml. I, s. 2643, præmis 39 og 40), som sagsøgerne har påberåbt sig, ikke relevant i det foreliggende tilfælde, eftersom den sag, der gav anledning til den dom, vedrørte et andet spørgsmål end det, der er rejst i denne sag. I den dom fastslog Domstolen, at den procedure, som førte til en beslutning truffet af Kommissionen på grundlag af artikel 95, stk. 4 og stk. 6, EF, der tillod opretholdelse af en national bestemmelse, som fraveg en almengyldig retsakt, ikke kan anses for et led i en lovgivningsprocedure, der fører til vedtagelse af en almengyldig retsakt. Spørgsmålet var således ikke, hvorvidt den pågældende beslutning var en individuel eller en almengyldig foranstaltning, men hvorvidt denne indgik i en lovgivningsproces. Herefter kan der ikke gives medhold i sagsøgernes argumentation om, at beslutningen af 7. april 2009 alene er rettet til Kongeriget Nederlandene.

- 37 Dernæst bemærkes, at den omstændighed, at Kommissionen har beføjelse til individuelt at vurdere en medlemsstats anmodning om undtagelse og mulighed for at godkende eller afvise anmodningen om undtagelse eller at acceptere denne på visse betingelser, i modsætning til det af sagsøgerne anførte ikke er afgørende med henblik på at definere rækkevidden af beslutningen af 7. april 2009, henset til den ovenfor i præmis 26-28 nævnte retspraksis.
- 38 Endelig er sagsøgernes argument, hvorefter beslutningen af 7. april 2009 er en individuel foranstaltning, eftersom den kun har retsvirkninger i forhold til Kongeriget Nederlandene, ikke overbevisende. Det bemærkes nemlig, at denne beslutning tillader Kongeriget Nederlandene at vedtage almengyldige retsakter, som finder anvendelse på alle de fysiske eller juridiske personer, der bor eller udøver virksomhed i de nederlandske zoner og bymæssige områder, der er omfattet af denne beslutning. Følgelig har denne beslutning retsvirkninger ikke blot i forhold til Kongeriget Nederlandene, men ligeledes i forhold til alle disse personer.
- 39 Hvad for det andet angår sagsøgernes argument om, at direktiv 2008/50, eftersom det er rettet til medlemsstaterne, som bevarer et skøn ved gennemførelsen af direktivet, og ikke til borgerne eller til virksomhederne, ikke indeholder »foranstaltninger, som finder anvendelse på en eller flere generelt og abstrakt afgrænsede personkredse«, bemærkes, at et direktiv er en generel, almengyldig og abstrakt retsakt (Domstolens kendelse af 23.11.1995, sag C-10/95 P, Asocarne mod Rådet, Sml. I, s. 4149, præmis 37). Den omstændighed, at Kongeriget Nederlandene bevarer et skøn ved valget af den mest hensigtsmæssige form og de mest hensigtsmæssige midler for gennemførelsen af direktiv 2008/50, kan således ikke rejse tvivl om direktivets karakter af almengyldig retsakt. Følgelig kan sagsøgernes argument ikke tages til følge.
- 40 For det tredje er sagsøgernes argument om, at Kommissionen bør foretage en fornyet prøvelse af beslutningen af 7. april 2009, eftersom de havde gjort gældende, at Kongeriget Nederlandene ikke opfyldte de i direktiv 2008/50 fastsatte betingelser for at opnå en undtagelse, irrelevant. Undersøgelsen af rigtigheden af anmodningen om intern prøvelse har nemlig ingen indvirkning på, hvorvidt denne anmodning kan antages til realitetsbehandling.
- 41 Det følger af det ovenstående, at beslutningen af 7. april 2009 ikke udgør en individuel foranstaltning og derfor ikke kan kvalificeres som en forvaltningsakt som omhandlet i artikel 2, stk. 1, litra g), i forordning nr. 1367/2006. Følgelig kunne denne beslutning ikke gøres til genstand for en anmodning om intern prøvelse i henhold til artikel 10, stk. 1, i denne forordning. Heraf følger, at Kommissionen, henset til disse bestemmelser, ikke begik en fejl, da den afviste den af sagsøgerne fremsatte anmodning om intern prøvelse af beslutningen af 7. april 2009.
- 42 Følgelig skal dette anbringende forkastes.

Det andet anbringende om ugyldigheden af artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 1367/2006, for så vidt som bestemmelsen begrænser begrebet »handling(er)« i Århuskonventionens artikel 9, stk. 3, til kun at omfatte »forvaltningsakt(er)«, der er defineret i samme forordnings artikel 2, stk. 1, litra g), som værende »individuel(le) foranstaltning(er)«

- 43 Sagsøgerne har subsidiært i det væsentlige gjort gældende, at såfremt den anfægtede beslutning ikke skal annulleres på grundlag af det første anbringende, må det lægges til grund, at artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 1367/2006 ved at begrænse begrebet »handling(er)« i Århuskonventionens artikel 9,

stk. 3, til kun at omfatte »forvaltningsakt[er]«, der er defineret i samme forordnings artikel 2, stk. 1, litra g), som værende »individuel[le] foranstaltning[er]«, er i strid med denne bestemmelse i Århuskonventionen. Henset til, at Århuskonventionen har forrang for forordning nr. 1367/2006, bør denne bestemmelse i forordning nr. 1367/2006 ikke finde anvendelse, idet den er i strid med Århuskonventionen.

- 44 Det bemærkes, at sagsøgerne med dette anbringende har rejst en ulovlighedsindsigelse som omhandlet i artikel 241 EF for så vidt angår artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 1367/2006, sammenholdt med artikel 2, stk. 1, litra g), i denne forordning.
- 45 Kommissionen og intervenienterne har nedlagt påstand om, at dette anbringende afvises.
- 46 Parlamentet og Rådet har gjort gældende, at dette anbringende ikke kan antages til realitetsbehandling, bl.a. fordi stævningen ikke indeholder påstande om, at Retten skal fastslå, at forordning nr. 1367/2006 er ulovlig.
- 47 I denne forbindelse bemærkes, at ulovlighedsindsigelsen i artikel 241 EF ifølge retspraksis er udtryk for et almindeligt princip, hvorefter hver part i en retssag, med henblik på at opnå annullation af en beslutning, som går ham imod, er berettiget til at anfægte gyldigheden af tidligere retsakter, som er hjemmel for den anfægtede beslutning (Rettens dom af 19.7.1999, sag T-20/98, Q mod Rådet, Sml. Pers. I-A, s. 147, og II, s. 779, præmis 47). I det foreliggende er ulovlighedsindsigelsen vedrørende forordning nr. 1367/2006 således rejst af sagsøgerne under retssagen med henblik på at opnå annullation af den anfægtede beslutning, som blev truffet på grundlag af denne forordning. Ulovlighedsindsigelsens antagelse til realitetsbehandling er derfor ikke betinget af, at der er nedlagt påstand om, at forordning nr. 1367/2006 er ulovlig.
- 48 Rådet har i øvrigt anført, at det er uklart, om sagsøgerne anfægter lovligheden af forordning nr. 1367/2006, henset til Århuskonventionen, for så vidt som de tøver mellem muligheden for, at forordning nr. 1367/2006 er i strid med Århuskonventionen, og muligheden for, at denne forordning kan fortolkes i overensstemmelse med denne konvention. Rådet tvivler følgelig på, at sagsøgernes subsidiære anbringende har den klarhed og præcision, der kræves i artikel 44, stk. 1, punkt c), i Rettens procesreglement.
- 49 I denne forbindelse er det tilstrækkeligt at bemærke, at sagsøgerne i punkt 39 i stævningen klart har anført, at artikel 2, stk. 1, litra g), i forordning nr. 1367/2006 ikke bør anvendes, da den er i strid med Århuskonventionen, eftersom det ikke er muligt at fortolke denne bestemmelse i overensstemmelse med konventionen.
- 50 Heraf følger, at indsigelsen om, at artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 1367/2006 er ulovlig, i det den begrænser begrebet »handling[er]« i artikel 9, stk. 3, i Århuskonventionen til alene at omfatte »forvaltningsakt[er]«, som defineret i samme forordnings artikel 2, stk. 1, litra g), skal antages til realitetsbehandling.
- 51 Hvad angår rigtigheden af dette anbringende bemærkes, at det fremgår af artikel 300, stk. 7, EF, at Fællesskabets institutioner er bundet af de aftaler, der indgås af Fællesskabet, og at disse aftaler derfor har forrang for afledte fællesskabsretsakter (jf. i denne retning Domstolens dom af 10.9.1996, sag C-61/94, Kommissionen mod Tyskland, Sml. I, s. 3989, præmis 52, og af 12.1.2006, sag C-311/04, Algemene Scheeps Agentuur Dordrecht, Sml. I, s. 609, præmis 25).
- 52 Århuskonventionen blev undertegnet af Det Europæiske Fællesskab og derefter godkendt ved Rådets afgørelse 2005/370/EF af 17. februar 2005 (EUT L 124, s. 1). Følgelig er institutionerne bundet af konventionen, der har forrang for afledte fællesskabsretsakter. Det følger heraf, at gyldigheden af forordning nr. 1367/2006 kan påvirkes af den omstændighed, at den ikke er forenelig med Århuskonventionen.

- 53 Ifølge retspraksis kan Unionens retsinstanser alene foretage en undersøgelse af gyldigheden af en bestemmelse i en forordning med hensyn til en international traktat, når dennes art og opbygning ikke er til hinder herfor, og når bestemmelserne i øvrigt, henset til deres indhold, fremstår som ubetingede og tilstrækkeligt præcise (Domstolens dom af 3.6.2008, sag C-308/06, Intertanko m.fl., Sml. I, s. 4057, præmis 45, og af 9.9.2008, forenede sager C-120/06 P og C-121/06 P, FIAMM m.fl. mod Rådet og Kommissionen, Sml. I, s. 6513, præmis 110).
- 54 Når Fællesskabet imidlertid ønsker at opfylde en bestemt forpligtelse, det har påtaget sig inden for rammerne af en international aftale, eller hvis fællesskabsretsakten udtrykkeligt henviser til særlige bestemmelser i aftalen, tilkommer det Domstolen at efterprøve den pågældende fællesskabsretsakts lovlighed på grundlag af denne aftales regler (jf. i denne retning for så vidt angår overenskomsten om oprettelse af Verdenshandelsorganisationen Domstolens dom af 23.11.1999, sag C-149/96, Portugal mod Rådet, Sml. I, s. 8395, præmis 49; af 30.9.2003, sag C-93/02 P, Biret International mod Rådet, Sml. I, s. 10497, præmis 53, og af 1.3.2005, sag C-377/02, Van Parys, Sml. I, s. 1465, præmis 40; jf. ligeledes i denne retning for så vidt angår den almindelige overenskomst om told og udenrigshandel (herefter »GATT«) Domstolens dom af 22.6.1989, sag 70/87, Fediol mod Kommissionen, Sml. s. 1781, præmis 19-22, og af 7.5.1991, sag C-69/89, Nakajima mod Rådet, Sml. I, s. 2069, præmis 31). Unionens retsinstanser bør således kunne prøve lovligheden af en forordning med hensyn til en international aftale uden forinden at undersøge, om de betingelser, der er anført ovenfor i præmis 53 er opfyldt, når denne forordning har til formål at gennemføre en forpligtelse, som Unionens institutioner er pålagt ved den internationale aftale.
- 55 I dommen i sagen Nakajima mod Rådet, nævnt ovenfor i præmis 54 (præmis 28), fastslog Domstolen således, at sagsøgeren ikke påberåbte sig den direkte virkning af bestemmelserne i antidumpingkodeksen under GATT, men at sagsøgeren, under sagens behandling, i overensstemmelse med artikel 241 EF rejste spørgsmålet om en forordnings gyldighed under påberåbelse af en af de grunde til prøvelse af lovligheden, der er nævnt i artikel 230 EF, dvs. tilsidesættelse af traktaten eller af en retsregel vedrørende dennes gennemførelse. Domstolen fandt i den pågældende sag, at den af sagsøgeren anfægtede forordning var blevet udstedt med henblik på at opfylde Fællesskabets internationale forpligtelser, hvorefter det ifølge Domstolens faste praksis påhviler Fællesskabet at sikre overholdelsen af GATT og af gennemførelsesbestemmelserne hertil (jf. dommen i sagen Nakajima mod Rådet, nævnt ovenfor i præmis 54, præmis 31 og den deri nævnte retspraksis; jf. endvidere i denne retning Domstolens dom af 12.11.1998, sag C-352/96, Italien mod Rådet, Sml. I, s. 6937, præmis 20 og 21).
- 56 Den retspraksis, der har udviklet sig i sager om GATT-aftalerne og overenskomsten om oprettelse af Verdenshandelsorganisationen blev ligeledes anvendt i dom af 16. juni 1998, Racke (sag C-162/96, Sml. I, s. 3655), hvori Domstolen efterprøvede en forordnings gyldighed med hensyn til folkeretlig sædvaneret, i det omfang den fandt, at »borgeren påberåb[te] sig den folkeretlige sædvanerets grundlæggende regler over for den anfægtede forordning, som [var] blevet udstedt under anvendelse af de nævnte regler og afsk[ar] ham fra retten til den præferencebehandling, som samarbejdsaftalen tildel[te] ham« (Racke-dommen, præmis 48).
- 57 Det skal i den foreliggende sag for det første bemærkes, at sagsøgerne i lighed med sagsøgeren i den sag, der lå til grund for dommen Nakajima mod Rådet, nævnt ovenfor i præmis 54 (præmis 28), under sagens behandling, i overensstemmelse med artikel 241 EF har gjort indsigelse om gyldigheden af en bestemmelse i forordning nr. 1367/2006 med hensyn til Århuskonventionen.
- 58 Det må for det andet fastslås, at forordning nr. 1367/2006 er vedtaget for at opfylde Unionens internationale forpligtelser i henhold til Århuskonventionens artikel 9, stk. 3. Det fremgår således af artikel 1, stk. 1, litra d), i forordning nr. 1367/2006, at denne forordning har til formål at bidrage til opfyldelsen af forpligtelserne i henhold til Århuskonventionen ved bl.a. at sikre »adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet på [Unions]plan på de betingelser, der fastsættes i denne forordning«. Endvidere henviser 18. betragtning til forordning nr. 1367/2006 udtrykkeligt til

Århuskonventionens artikel 9, stk. 3. Det fremgår ligeledes af Domstolens retspraksis, at der følger forpligtelser af Århuskonventionens artikel 9, stk. 3, og at forordning nr. 1367/2006 har til formål at gennemføre bestemmelserne i Århuskonventionens artikel 9, stk. 3, for så vidt angår Unionens institutioner (jf. i denne retning Domstolens dom af 8.3.2011, sag C-240/09, Lesoochranárske zoskupenie, Sml. I, s. 1255, præmis 39 og 41).

59 Følgelig skal gyldigheden af den bestemmelse, som sagsøgerne har gjort gældende er ulovlig, efterprøves med hensyn til Århuskonventionens artikel 9, stk. 3, hvilket medfører, at det skal fastlægges, om begrebet »handlinger« i Århuskonventionens artikel 9, stk. 3, kan fortolkes som værende begrænset til alene at omfatte »individuel[le] foranstaltning[er]«.

60 Artikel 9, stk. 3, i Århuskonventionen lyder således:

»I tillæg til og med forbehold for procedurerne om prøvelse efter stk. 1 og 2 ovenfor sikrer hver part, at medlemmer af offentligheden, der opfylder eventuelle kriterier i national ret, har adgang til administrative eller retslige procedurer for at anfægte private personers og offentlige myndigheders handlinger og undladelser, der er i strid med de bestemmelser i national ret, der vedrører miljøet.«

61 Begrebet »handlinger« i Århuskonventionens artikel 9, stk. 3, er ikke defineret i konventionen. I overensstemmelse med fast retspraksis skal en international traktat fortolkes både efter dens ordlyd og på baggrund af dens formål. Det bestemmes herom i artikel 31 i Wienerkonventionen af 23. maj 1969 om traktatretten og Wienerkonventionen af 21. marts 1986 vedrørende retten til at indgå traktater mellem stater og internationale organisationer eller mellem internationale organisationer indbyrdes, som i denne forbindelse er udtryk for den almindelige internationale sædvaneret, at en traktat skal fortolkes loyalt i overensstemmelse med den sædvanlige betydning, som traktatens udtryk måtte tillægges i den sammenhæng, hvori den indgår, og i lyset af traktatens hensigt og formål (jf. Domstolens dom af 10.1.2006, sag C-344/04, IATA og ELFAA, Sml. I, s. 403, præmis 40 og den deri nævnte retspraksis).

62 Retten skal derfor først minde om Århuskonventionens formål.

63 Det fremgår af sjette og ottende betragtning til Århuskonventionen, at ophavsmændene til denne konvention »erkender, at tilstrækkelig beskyttelse af miljøet er essentielt for, at mennesker trives og nyder de grundlæggende menneskerettigheder, herunder retten til selve livet«, og finder, »at enhver, for at kunne nyde godt af denne rettighed og kunne leve op til denne forpligtelse, skal have adgang til information, have ret til at deltage i beslutningsprocesser og have adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet, og som erkender, at borgere, der søger at udnytte deres rettigheder, kan have behov for assistance«. Det fremgår endvidere af niende betragtning til Århuskonventionen, »at øget adgang til oplysninger og offentlig deltagelse i beslutningsprocesser på miljøområdet forbedrer kvaliteten og gennemførelsen af beslutninger, bidrager til opmærksomhed omkring miljøspørgsmål, giver offentligheden mulighed for at give udtryk for dens betænkeligheder, og gør det muligt for offentlige myndigheder at tage sådanne betænkeligheder i rimelig betragtning«.

64 Endvidere bestemmer Århuskonventionens artikel 1 med overskriften »Formål«, at »[m]ed henblik på at bidrage til beskyttelsen af den ret, der tilkommer ethvert menneske i denne og kommende generationer, til at leve i et miljø, der er tilfredsstillende for hans eller hendes sundhed og velbefindende, garanterer hver part retten til adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i beslutningsprocesser og adgang til klage og domstolsprøvelse i overensstemmelse med reglerne i denne konvention«.

65 Det må tages i betragtning, at en procedure for intern prøvelse, der alene omhandler individuelle foranstaltninger, ville have en meget begrænset rækkevidde, idet de retsakter, der vedtages på miljøområdet, som oftest er almengyldige retsakter. På baggrund af Århuskonventionens hensigter og formål er en sådan begrænsning ikke berettiget.

- 66 Hvad desuden angår ordlyden af Århuskonventionens artikel 9, stk. 3, bemærkes, at den giver Århuskonventionens parter et vist manøvrerum for så vidt angår definitionen af de personer, der har adgang til administrative og retslige procedurer, og for så vidt angår selve proceduren (administrativ eller retlig). Ifølge denne bestemmelse har kun »medlemmer af offentligheden, der opfylder eventuelle kriterier i national ret [...] adgang til administrative eller retslige procedurer«. Imidlertid giver ordlyden af Århuskonventionens artikel 9, stk. 3, ikke det samme manøvrerum hvad angår definitionen af de »handling«, der kan anfægtes. Der er således ingen grund til at fortolke begrebet »handling« i Århuskonventionens artikel 9, stk. 3, som alene omhandlende individuelle foranstaltninger.
- 67 Hvad endelig angår ordlyden af andre af Århuskonventionens bestemmelser bemærkes, at i henhold til denne konventions artikel 2, nr. 2), omfatter begrebet offentlig myndighed ikke »[o]rganer eller institutioner, der handler som dømmende eller lovgivende myndighed [...]«. Således kan de retsakter, der er vedtaget af en af Unionens institutioner eller organer, der handler som dømmende eller lovgivende myndighed, derfor udelukkes fra begrebet »handling« i Århuskonventionens artikel 9, stk. 3. En sådan udelukkelse gør det imidlertid ikke muligt at begrænse begrebet »handling« i Århuskonventionens artikel 9, stk. 3, til alene at omfatte individuelle foranstaltninger. Der er nemlig ikke noget sammenfald mellem almengyldige retsakter og retsakter, der vedtages af en offentlig myndighed, når denne handler som dømmende eller lovgivende myndighed. Almengyldige retsakter vedtages ikke nødvendigvis af en offentlig myndighed som dømmende eller lovgivende myndighed.
- 68 Det følger heraf, at Århuskonventionens artikel 9, stk. 3, ikke kan fortolkes som omhandlende alene individuelle foranstaltninger.
- 69 Følgelig er artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 1367/2006 ikke forenelig med Århuskonventionens artikel 9, stk. 3, idet den førstnævnte bestemmelse begrænser begrebet »handling« i Århuskonventionens artikel 9, stk. 3, til alene at omfatte »forvaltningsakt[er]«, der i samme forordnings artikel 2, stk. 1, litra g), defineres som »individuel[le] foranstaltning[er]«.
- 70 Denne konklusion ændres ikke af intervenienternes argumenter.
- 71 Hvad angår Parlamentets og Rådets argument om, at begrebet »handling« i Århuskonventionens artikel 9, stk. 3, i EU-retten skal begrænses til individuelle foranstaltninger, eftersom proceduren vedrørende intern prøvelse, da denne ikke er selvstændig i forhold til den retslige procedure i artikel 12 i forordning nr. 1367/2006, skal være i overensstemmelse med artikel 230 EF, og navnlig med betingelsen om, at sagsøgeren skal være umiddelbart og individuelt berørt af den anfægtede retsakt, er det tilstrækkeligt at henvise til indholdet af artikel 12, stk. 1, i forordning nr. 1367/2006.
- 72 Det bemærkes, at i henhold til artikel 12, stk. 1, i forordning nr. 1367/2006 kan en ikke-statslig organisation, som har indgivet anmodning om intern prøvelse i henhold til forordningens artikel 10 anlægge sag ved Domstolen i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i traktaten og således i overensstemmelse med artikel 230 EF. Uanset rækkevidden af den foranstaltning, der har været genstand for den interne prøvelse i henhold til forordningens artikel, skal betingelserne for prøvelse i artikel 230 EF under alle omstændigheder overholdes, hvis der anlægges søgsmål ved Unionens retsinstanser.
- 73 I øvrigt finder betingelserne i artikel 230 EF og især betingelsen om, at sagsøgeren skal være individuelt og umiddelbart berørt af den anfægtede retsakt, ligeledes anvendelse på individuelle foranstaltninger, der ikke retter sig til sagsøgeren. En ikke-statslig organisation, der opfylder betingelserne i artikel 11 i forordning nr. 1367/2006 er således ikke nødvendigvis umiddelbart og individuelt berørt af en individuel foranstaltning. I modsætning til hvad Parlamentet og Rådet har gjort gældende, udgør begrænsningen af begrebet »handling« til kun at omfatte individuelle foranstaltninger ikke en garanti for, at betingelsen i artikel 230 EF, hvorefter sagsøgeren skal være umiddelbart og individuelt berørt af den anfægtede retsakt, er opfyldt.
- 74 Rådet har ligeledes anført, at Århuskonventionens artikel 9, stk. 3, indebærer en skønsbeføjelse, som overlader et tilstrækkeligt manøvrerum med henblik på at gennemføre den forpligtelse, som følger af denne artikel, ved nationale procedurer kombineret med præjudicielle spørgsmål forelagt Domstolen.

- 75 I denne forbindelse understreges, at for at en ikke-statslig organisation, som opfylder betingelserne i artikel 11 i forordning nr. 1367/2006 for at indgive anmodning om intern prøvelse, indirekte kan anfægte en almengyldig foranstaltning vedtaget af en EU-institution ved en national ret, forudsætter dette, at denne almengyldige foranstaltning er blevet gennemført i national ret. Alle de almengyldige foranstaltninger, der træffes af EU-institutionerne på miljøområdet, er imidlertid ikke genstand for en national gennemførelse, som kan anfægtes ved en national ret.
- 76 Desuden er Rådets argument ikke underbygget af omstændigheder, der viser, hvorledes sagsøgerne i det foreliggende tilfælde ville kunne anfægte den almengyldige foranstaltning, som de har anmodet Kommissionen om at foretage en intern prøvelse af, ved en national ret.
- 77 Følgelig skal ulovlighedsindsigelsen for så vidt angår artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 1367/2006, sammenholdt med samme forordnings artikel 2, stk. 1, litra g), og dermed det andet anbringende tages til følge. Som følge heraf skal den anfægtede beslutning annulleres.

Sagens omkostninger

- 78 Ifølge procesreglementets artikel 87, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da Kommissionen har tabt sagen, pålægges det denne at betale sagens omkostninger, herunder omkostningerne i forbindelse med sagen om foreløbige forholdsregler, i overensstemmelse med sagsøgernes påstand herom.
- 79 I henhold til procesreglementets artikel 87, stk. 4, første afsnit, bærer medlemsstater og institutioner, der er indtrådt i en sag, deres egne omkostninger. Kongeriget Nederlandene, Parlamentet og Rådet bærer derfor deres egne omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RETTEN (Syvende Afdeling):

- 1) **Kommissionens beslutning K(2009) 6121 af 28. juli 2009 annulleres.**
- 2) **Europa-Kommissionen bærer sine egne omkostninger og betaler Vereniging Milieudefensies og Stichting Stop Luchtverontreiniging Utrechts omkostninger, herunder omkostningerne i forbindelse med sagen om foreløbige forholdsregler.**
- 3) **Kongeriget Nederlandene, Europa-Parlamentet og Rådet for Den Europæiske Union bærer deres egne omkostninger.**

Dittrich

Wiszniewska-Białecka

Prek

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 14. juni 2012.

Underskrifter